

Molnár Krisztina Rita: BOROSTYÁN, AZ IDŐKAPUS

Feladatlapok

A griff kapujában

a) Hogyan kapcsolódik a képen látható madár Appolóhoz?

.....
.....

b) Mit mondott Püthagorasz a gólyáról?

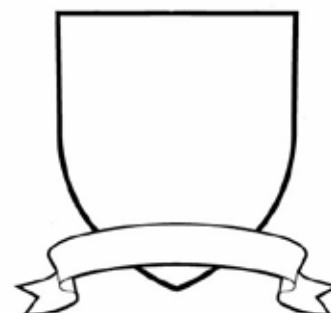

.....
.....

c) Gyűjts olyan meséket, történeteket, melyekben griffmadár szerepel?
Sorolj fel néhányat!

.....
.....

d) Rajzold le a fejezetben olvasható leírás segítségével
az Esterházy család címerét!

1. Dorka szerette elkísérni anyát a várba. Bámulta a.....

a) Miket is? Hét szót rejtettünk el a Szókereső táblán. Megtalálod?

S	N	F	A	R	U	H	Á	K	D
Ó	Z	Ö	N	W	S	H	D	N	P
R	A	L	J	H	T	B	D	F	L
Á	F	D	K	V	I	J	A	E	V
K	B	G	V	B	O	W	T	S	A
F	D	Ö	V	Á	N	I	A	T	S
I	E	M	K	R	G	S	T	M	K
Q	W	B	F	G	S	Y	H	É	A
J	P	G	D	S	W	X	Ú	N	P
E	Q	L	É	P	C	S	Ő	Y	U

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

b) „Előfordul, hogy valakit régóta ismerünk, de csak sokkal később vesszük észre”.

Ki mondta a regényben?

.....

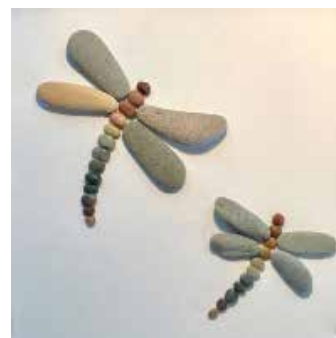
Neked van olyan osztálytársad, akit később vettél észre? Mit gondolsz, miért?

c.) Dorka kavicsokat gyűjtött.

Kinek a szobra mellett válogatta azokat?

.....

Készíts kavicsképet különböző kavicsokból!

2. Homokfészekből a herceg várába

a) A krokodil mesélni kezdett Dorkának. Írd le arab számmal az alábbi római számokat! Milyen események tartoznak a számokhoz? Írd a számok alá! A 2. fejezet elolvasása segíthet.

MDCCXIII

VII

XLIX

.....

.....

.....

A krokodilok is tojásból kelnek ki.
Építs homokból fészket nekik az olvasottak szerint!

b) „A Nílus partján nem szokás szomorkodni. A törvény az törvény.”

Ki mit eszik? Kösd össze azonos színnel a fejezet alapján az állatokat a táplálékukkal!

kiskrokodil
egér

krokodil
légy

macska
kishalak

madarak
antilop

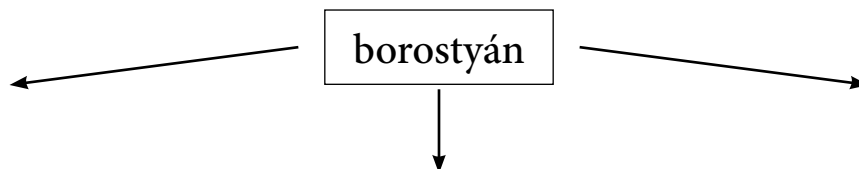
Játsszatok! Mindenki válasszon magának növény vagy állatnevet!
Ez alapján alkossatok „élő” táplálékláncot!

c.) Jelöld Afrika vaktérképén kékkel a Nílus folyót!

d) „A nevemet is akkor adta, amikor meglátta, milyen sárgások a pikkelyeim.”

Mit tudtál meg a borostyánról? Egészítsd ki a gondolattérképet!

e) „Vigyázzak a kincsekre... fontos, hogy ne vesszenek el, hogy átjussanak az időn...”

Ha te lennél az időkapus, milyen kincseket juttatnál át az időn azoknak, akik még meg sem születtek?

.....

.....

.....

3. Dorka dióspalacsintát evett.

a) Nézz utána szakácskönyvben vagy interneten a palacsinta elkészítésének! Egészítsd ki a hiányzó mértékegységeket az alábbi receptben!

dl, dl, dl, db dkg, csipet, dkg, dkg, dkg, dl

A palacsintához

20 finomliszt

2 tojás

3 tej

2 szódavíz

1 só

0.75 napraforgó olaj

A diókrémhez

15 dió (darált)

3 mazsola

1,5 tej

10 porcukor

Felnőtt segítségével készítsd el a dióspalacsintát!

b) „...nemcsak a szemünknek van szüksége valamilyen eszközre, hogy a világot teljesen tisztán láthassuk, hanem a lelkünknek is.”

Te mit látsz a lélek szemüvegén keresztül? Rajzold le!

4. Tudni az időt

a) Jelöld *-gal azokat az órákat, amelyekről olvashatsz a 4. fejezetben!

b) Milyen órafajtákat ismersz még?

.....

.....

c.) Mit látsz az alábbi képen?

Hogy kapcsolódhat a35-36. oldalon leírtakhoz?

.....

d) Miből készül? Karikázd be a szavakat graffittal, ami elefántcsontból, zölddel, ami krokodilbőről készül!

sakkfigurák, virginál, piperetárgyak, ékszerszekrények, serlegek
zongora, cipő, miniatűr arckép, házi oltárok, püspöki botok, kürtök
dobozkák, gyűrűk, táska, ereklyeszekrények, szentek szobrai,
miniatűr szobrocskák, fegyver-, és bútordíszek, kard- és tőrmarkolatok

5. Patak és kút

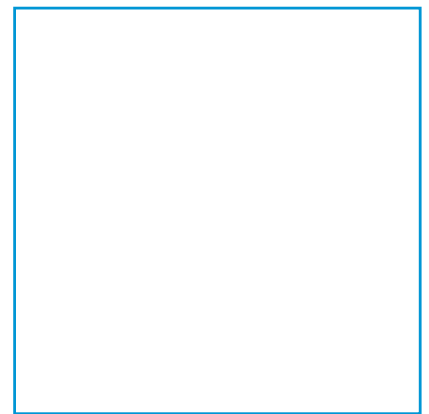
a) A fejezetben olvasottak alapján rajzold meg a településeket!

Szombathely

Fraknó

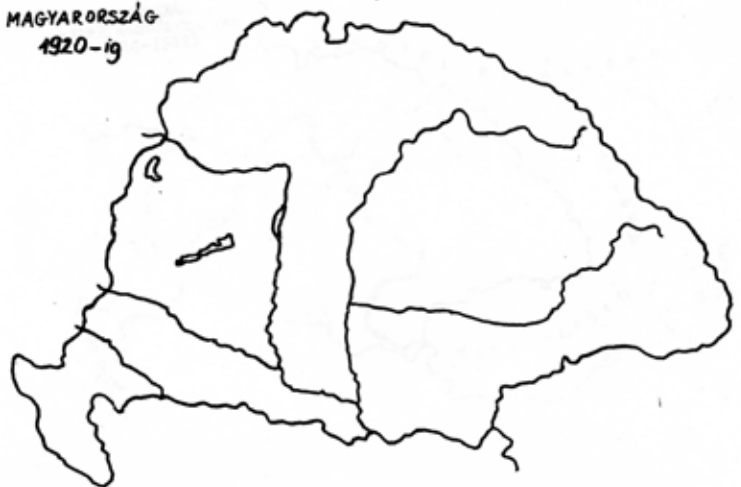
Verőce

b) Dorka anyukája minden nap átmegy egy másik országba dolgozni.

Jelöld a rajzon pirossal hazánk jelenlegi határát!

Kék ponttal a fenti településeket!

MAGYARORSZÁG
1920-ig

- c) Ki Noel Dorkának?
- Mit építettek a pataknál?
- A vár udvarán álló kút milyen mély volt?
- Játsszatok ritmusvisszhang játékot!

6. Félelem és gáncs nélkül

- a) Noelék rákokat kerestek a pataknál. Dorka félt a rákcsípéstől. Te mitől félsz?

.....

- b) Délután a Lósy-völgybe kirándultak. Milyen állatokat tartanak a majorban a fiatalok? Ahogy a rák jár, visszafelé olvasd el a szavakat! Álló egyenessel tagold a betűsört!

kohujóniremkákcarékékcsekkavolrámasz

Írd le helyesen!

.....

- c) Minek a jelvényét látod az ábrán?

.....

- d) Mit tudtál meg a lanolinról? Írd le röviden!

.....

.....

.....

7. Köd és gyöngyház

a) Másold ki sorrendben a csigavonalba írt szavakat! Ezeket felhasználva meséld el Esterházy Pál történetét, mintha te lennél Borostyán!

.....

.....

.....

.....

.....

b.) Volt már olyan, hogy téged elárultak? Mit éreztél?

.....

.....

„A csigák olyan titokzatosak....el tudnak bújni....” Játsszatok bújócskát!

8. Vánkosfánk

a.) Noel koncentrált, hogy a herceg minden szavát megértse.
Írd át mai szóhasználattal az alábbi mondatokat!

„...örömökre szolgál megismerni egy ilyen derék kisasszonykát!”

.....

„Nem csekélység ilyen kiváló legényke látása!”

.....

Játsszatok el a bemutatkozás jelenetét!

Te mit gondolsz a fejezetben megjelenő beszédmódról?
Fogalmazd meg a véleményedet!

.....
.....

b) Milyen illemszabályokat írnál egy korabeli délutáni vendégséghez?

.....
.....

c.) „csudálatos hűsítő, méz és csillagánizs a titka” Mi az?

.....

9. Golyóbisok özöne

a) Hol kezdték Noelék a vár megtekintését?

.....

Miket láttak?

.....
.....
.....

Dorkának mik a kedvencei?

.....

Miért ilyen alakú ez a szófelhő? Indokold!

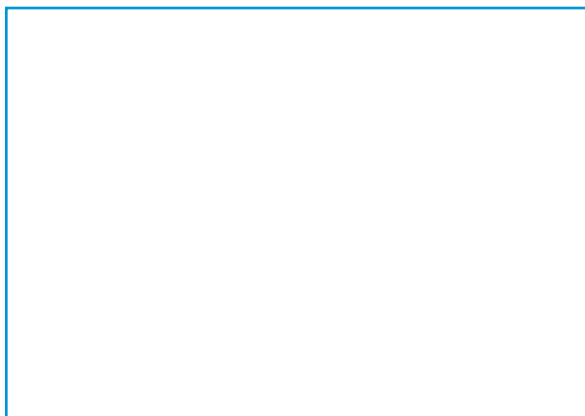
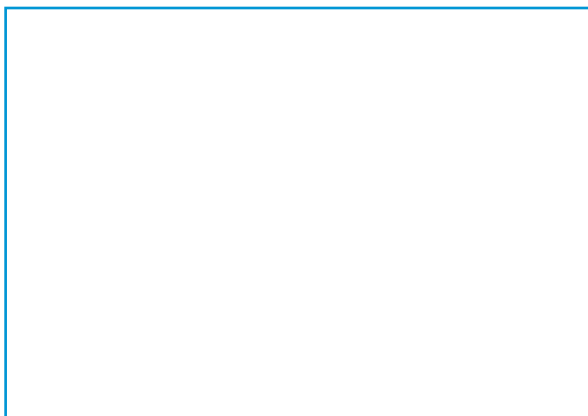
.....

Játsszatok Pétanque játékot! Nézzetek utána a játékszabályoknak!

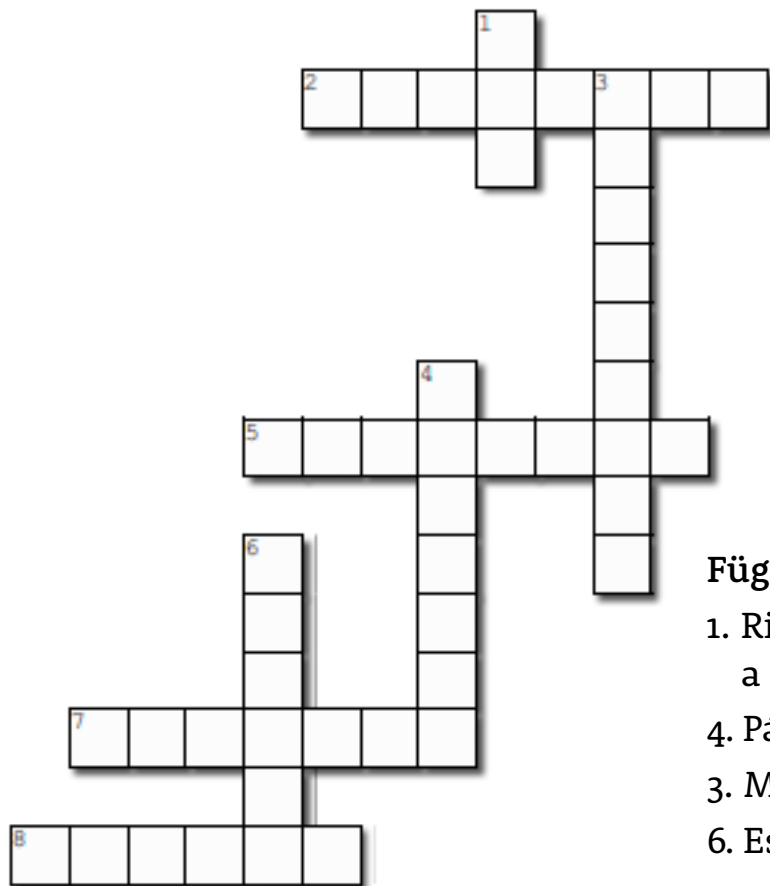

10. Sátor és pajzs

- a) Rajzold meg a török sátrat! Díszítsd a fejezetben található leírás alapján!
A másik keretbe tervezd meg a saját pajzsodat!

- b) Noelnek is mesélt a régi időkről Borostyán. Fejtsd meg a keresztrejtvényt,
a szavak segítségével visszamondhatod a történetet!

Vízszintes:

2. Pál apja ezt hagyományozta a fiaira.
5. Ebben a csatában halt meg László gróf.
7. A budai csatában szerezte ezeket Pál.
8. Így hívták Esterházy Pál apját.

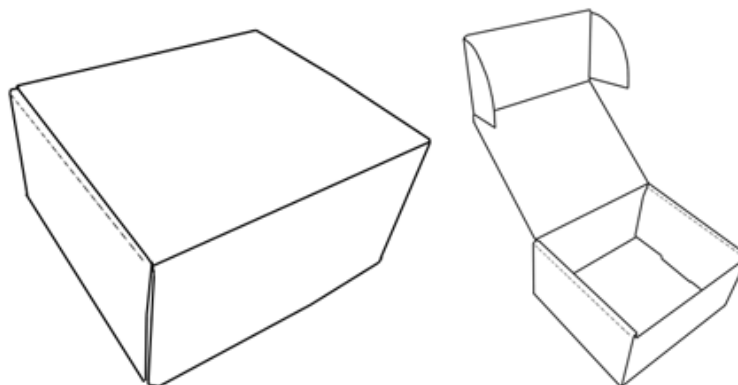
Függőleges:

1. Ritka, hogy valaki ezzel a szájában születik.
4. Pál a családban a ... gyermek volt.
3. Más néven fáklya.
6. Esterházy Pál bátyjának keresztnéve.

11. Smaragdzöld skatulya

a) Díszítsd a fadobozkát a könyvben olvasható leírás szerint!

b) Sorold fel, milyen kincseket tennél bele!

.....

.....

c) Hallgass részleteket *Esterhazy: Harmonia Caelestis* című művéből!

A kantáták szólóra (a legtöbbjük egyre, bár néhány duett is található közöttük), kórusra és zenekarra (brácsa, violone, hárfa, fagott, theorbo, hegedűk, fuvola, trombita, orgona és üstdob) íródtak. Színezd ki azt a hangszert, ami szerepel a rajzon a felsoroltak közül!

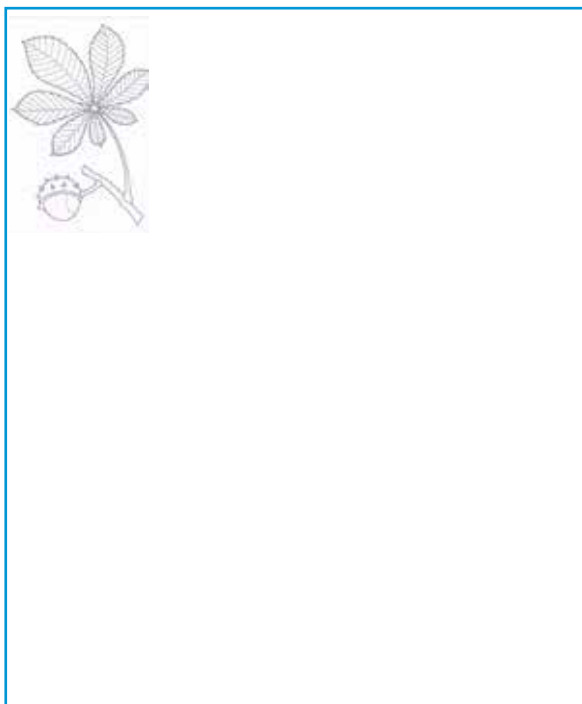
Mit gondolsz, miért *Mennyei harmónia* a címe?

.....

.....

12. Torony

a) Melyik hónapban van a gesztenyeünnep?

.....

Milyen gesztenyéből készült ételekről beszélgettek Dorkák?

.....

Milyen gesztenyék vannak a Nílusban?

.....

Errefelé ezt hogy hívják?

.....

b) Egészítsd ki a rajzot úgy, hogy Dorka az évszaknak megfelelő öltözékben tartja a gesztenyeágot! Milyen madarakkal találkoztak Dorkák a toronyban?

.....

c) Karikázd be pirossal a torony helyét a fraknói vár alaprajzán! forrás: varak.hu

d) Mi jut eszedbe az alábbi szavakról? Ami először eszedbe jut, azt írd le egy szóval vagy szókapcsolattal! Milyen érzéseket vált ki belőle a szó? Rajzold mellé a megfelelő emotikont! 😊, 😞, ❤️

bújócska		veszély	
titok		elmúlás	
félelem		tisztán látás	
váratlan fordulat		idő	

Molnár Krisztina Rita: BOROSTYÁN, AZ IDŐKAPUS

Megoldások

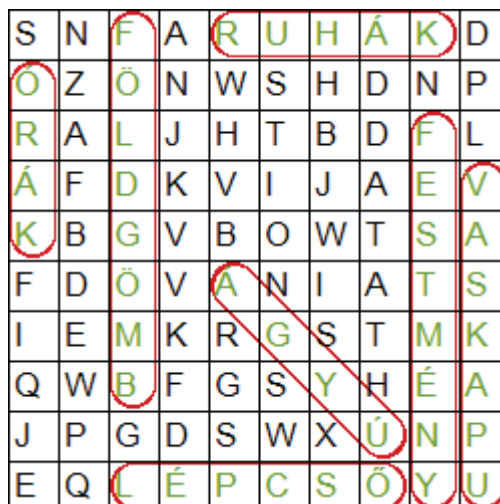
Előszó:

- a) A hamvából feltámadó, énekével Apollót az égen megállító főnixmadarat gólyaként ábrázolták az egyiptomiak.
- b) Püthagorasz görög filozófus szerint a halott költők lelke a gólyákban él tovább.
- c) Benedek Elek: A griffmadár, Fekete István. A griffmadár, Petőfi Sándor: János vitéz

- d) Esterházy család címere:

- 1. a)

b) Borostyán, a krokodil

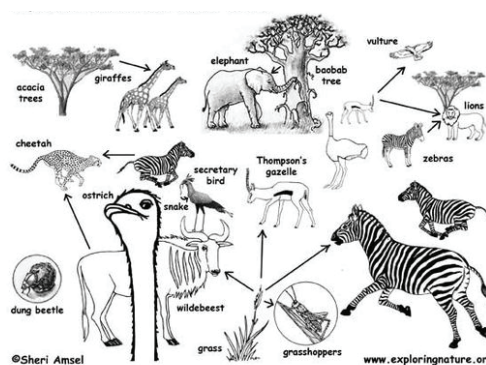
c) Esterházy Pál szobra mellett

2. a) MDCCXIII 1713 Esterházy Pál halála /pestis/

VII 7 évig élvezhette gazdája társaságát a krokodil, 7 évig volt a Nílus mellett
XLIX 49 ennyien keltek ki egyszerre a tojásból

b) kiskrokodil – kishalak, macska-egér, mada

c)

d) borostyán (gondolattérkép): tenger aranya,
ragyog, mint a méz,
megkövült gyanta,

3. a) A palacsintához

20 dkg finomliszt

2 db tojás

3 dl tej

2 dl szódavíz

1 csipet só

0.75 dl napraforgó olaj

A diókrémhez

15 dkg dió (darált)

3 dkg mazsola

1.5 dl tej

10 dkg porcukor

4. a) Tudni az időt

b) stopperóra, napóra, vízóra, búváróra, kilométeróra

c) Lehet kürtje – elefántcsontból készült.

d) A cipő és a táska készül krokodilbőrből, a többi elefántcsontból.

5. a) 45. oldal alapján

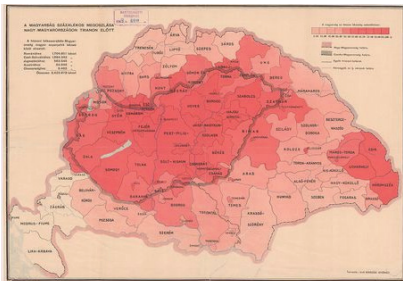
Szombathely: magas és alacsony házak, autók, templomtornyok

Fraknó: vár fent a hegy tetején, a toronnyal meg a bástyával
és bungyur felhőkkel az égen

46. oldal alapján

Verőce:a mező közelében áll Zalán bácsiék faházikója,
körülötte egy részen lenyírva a fű, néhány ágyás paradicsompalántának
és zellernek, meg egy tűzrakóhely, ahol lehet bográcsozni.

b)

c) unokatestvére, gátat, 142 km.

6. b) merinói juhok, rackák, kecskék, lovak, szamár
c) aranygyapjas lovagrend
d) „56.o. A bárányok bundája nem ázik el, ha esik az eső, mert termelnek egy sárgás anyagot, ami hasonlít az olajhoz, és taszítja a vizet.”

7. a) törökök, Habsburgok, császár, hűség, magyar korona, haza, áruló, csata, harc, torony, köd, Isten akarata, vár, csigaház 65-69. oldalon található a leírás.

8. a) b) c) egyéni megoldások

9. a) fegyvertárban

karabély, szakállagyú, nyereg, kantár, üveggolyók, ágyúgolyók

Dorkának a soha ki nem lőtt golyóbisok a kedvencei. 86.o.

88.o.

Noel a focihoz hasonlítja a háborúban való védekezést. „Amikor a kapuban állok, tudod, amikor rohannak felém a labdával, az valahogy nagyon... az is ilyen lehet, hogy tudom, hogy meg kell védeni, hogy nem lehet, hogy belőjék, hogy el kell kapnom bármi áron...”

10. a.)

b.)

1	szövétnek	Más néven fáklya.
2	Miklós	Így hívták Esterházy Pál apját.
3	László	Esterházy Pál bátyjának keresztnéve.
4	vezekény	Ebben a csatában halt meg László gróf.
5	fog	Ritka, hogy valaki ezzel a szájában születik.
6	hetedik	Pál a családban a ...gyermek volt.
7	pajzsok	A budai csatában szerezte ezeket Pál.
8	bátorság	Pál apja ezt hagyományozta a fiaira.

11. a.) szitakötő, madarak, 2 angyal, krokodil, folyó 100. oldal.

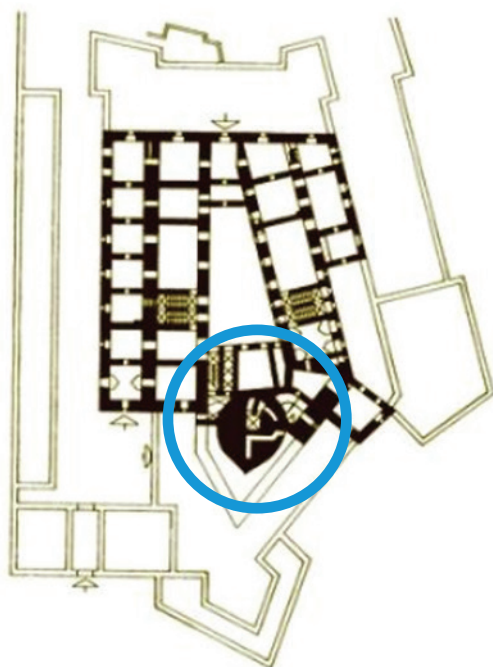
c.) a zongorát és a szaxofont nem kell kiszínezni /3.,5./

12. a) október

sült gesztenye, gesztenyés rétes,

vízigesztenye a Nílusban, itthon sulyomnak hívják

d) szintetizáló feladat –egyéni megoldások, minden elfogadható!

